

Fiatal ültetvények hajtásválogatása

Friss telepítésű (egy-két éves) ültetvényekben, alanytól és fajtától függetlenül nagyon fontos a hajtásválogatás elvégzése.

A hajtásválogatást azért szükséges elvégezni, hogy a koronaalakító téli metszés által indukált hajtásnövekményekből a legkedvezőbb szögállásúakat válogassuk ki. Ezzel a beavatkozással azt érzük el, hogy a fiatal fákon kevesebb és kedvezőbb szögállású növekedési pont marad, tehát az energia, víz, tápanyag kevesebb helyre oszlik el. Ennek eredménye pedig az erőteljesebb hajtásnövekedés, kedvezőbb kondicionális állapot, kedvezőbb állású hajtások és jobb fényellátottságú, könnyebben permetezhető korona lesz. A hajtásválogatást idősebb korú fákon is érdemes elvégezni, amennyiben azok koronamérete a hatékony munkavégzést lehetővé teszi.

A hajtásválogatás **nem keverendő össze a zöldmetszéssel!**

A hajtásválogatás kizárólag éves vesszők eltávolítására korlátozódik, míg a klasszikus zöldmetszés két, (akár három) éves koronarészekre is kiterjed. **A két eljárás időben is jól elhatárolható egymástól,** bár elsősorban nem naptári időszakhoz, hanem a terheléshez és a vegetáció intenzitásához kötött. A hajtásválogatás időszaka május közepén kezdődik és június végéig tart, a zöldmetszés pedig júliustól egészen szeptemberig végezhető. A továbbiakban csak a hajtásválogatásról esik szó.

A hajtásválogatást leghamarabb **akkor célszerű elkezdni, amikor a metszési pontok alól előtörő folyóévi hajtások elérik a 15-20 centimétert és addig kell befejezni, amíg ezek hossza nem éri el a 40-50 centimétert és alapjuk nem fásodik el számottevően.** Ez azért fontos, mert a hajtásválogatás az esetek döntő többségében **nem igényli a metszőolló használatát. A kedvezőtlen állású**

hajtásokat enyhe csavarás mellett, kézzel, tőből távolítjuk el.

Amennyiben metszőollót használunk nagyobb eséllyel maradnak ép alapi rügyek, melyekből a fa újbóli kedvezőtlen növekedéssel reagál. Ezért ne várjuk meg, amíg a hajtások alapja erősen fásodik!

A hajtásválogatás ideje erős időbeli szórást mutat. Az őszi telepítésű fák hamarabb kezdik a vegetációt, a tavaszi telepítésűek később, ezért ebben az esetben a hajtásválogatás kezdete közt egy hónap különbség is lehet. Várjuk meg az átlagosan minimum 15-20 centiméteres éves vessző növekedést. Az egy évnél idősebb ültetvények esetében már nincs időbeli különbség a beavatkozás kezdetét illetően. Az MM106-os (vagy más középerős) alanyú ültetvények hajtásválogatása általában korábbra tehető, az M9-es (vagy más törpe) alanyú ültetvényeknél és függ a virágzás/kötődés/terhelés mértékétől is. Legnagyobb jelentősége az 1-3 éves fáknál van! Idősebb korban a hajtásválogatás kizárólag a koronát sűrűsítő, befelé/felfelé törő, vízajtás jellegű vesszők kitörésére korlátozódik.

Hogyan csináljuk ezt fiatal fáknál a gyakorlatban?

A hajtásválogatás általában két koronarészre összpontosul. Az egyik a **vezérvessző,** a másik az **oldalvezérek környezete.**

A vezérvessző téli, télvégi visszavágásával erős hajtásnövekedést váltunk ki a végálló és az az alatti rügyekből. Fontos, hogy a végálló rügyből képződő hajtás függőleges, erőteljes növekedését fenntartsuk és domináns helyzetét biztosítsuk, ezért az alatta előtörő 2-3-4 függőlegeshez közeli konkurens hajtást távolítsuk el!

Az oldalvezérek esetében a télvégi visszavágás szintén erőteljes növekedést generál. Ajánlásainkban téli metszéskor felső/belső rügyre való metszést ajánlunk. A végálló felső/belső rügy általában kedvezőtlen, függőleges növekedésű hajtást produkál, az alatta lévő külső/alsó rügyből viszont vízszinteshez közeli szögállású vessző képződik. Erre építünk a továbbiakban, a belső rügyből képződő függőleges vesszőt pedig eltávolítjuk.

Az alábbi fotók szemléltetik a beavatkozás lényegét és elvégzésének helyes módját:

(Megjegyzés: a fotó készítésének idején a hajtásválogatás elkezdése még korainak minősül. A hajtásnövekedés még alig éri el a 10 centimétert. A fotók csak demonstrációs céllal készültek.)

1/a. ábra: Hajtásválogatás előtt

1/b. ábra: hajtásválogatás után

2/a. ábra: Vezérvessző hajtásválogatás előtt

2/b. ábra: Vezérvessző hajtásválogatás (vezérkiemelés) után

3/a. ábra: Oldalvezér vessző hajtásválogatás előtt

3/b. ábra: Oldalvezér vessző hajtásválogatás után

A hajtásválogatást előtt mindenképp győződjünk meg annak indokoltságáról és időszerűségéről! Ne kezdjük el 15 cm hajtásnövekedés előtt és ne várjuk meg a hajtások alapi részének elfásodását sem!

A technológiai helyes végrehajtásának bemutatása miatt négy időpontban, 2020. május 13.-án, 20.-án, 27.-én és június 3.-án **kis létszámú HAJTÁSVÁLOGATÁSI BEMUTATÓ**-t tartunk csobádi M9-es és MM106-os ültetvényünkben, minden esetben délelőtt 9 órai kezdettel. A vírus miatti korlátozások betartása érdekében bemutatóinkon **kizárólag 5 főt tudunk fogadni alkalmanként. A meghirdetett alkalmakra a**

következő telefonszámon lehet regisztrálni:
Babicz Szabolcs: 06-30-278-1598

Amennyiben saját, nagyobb felületű ültetvényén szeretné kérni a hajtásválogatási bemutatót, Kónya Roland kollégánkat keresse: 06-30-4884-470

Tisztelettel:

A Holland Alma Kft Csapata

Holland Alma
Faiskola Nursery Baumschule

